

CCR discuta sesizarea privind majorarea indemnizatiilor primarilor si sefilor de consilii judetene

Curtea Constitutionala a României (CCR) se pronunta, la 31 ianuarie 2023, cu privire la sesizarea USR privind legea de majorare a indemnizatiilor primarilor si sefilor de consilii judetene, conform <https://www.ccr.ro/>. Curtea trebuia sa se pronunte în acest caz la data 14 decembrie 2022, însa a amânat pronuntarea pentru 31 ianuarie 2023.

La 6 octombrie 2022, Uniunea Salvati România si deputati neafiliati au sesizat CCR cu privire la Legea de aprobare a Ordonantei de urgenta a Guvernului 115/2022 pentru completarea art. I din Ordonanta de urgenta a Guvernului 130/2021 privind unele masuri fiscal-bugetare, prorogarea unor termene, precum si pentru modificarea si completarea unor acte normative.

USR a aratat ca actul normativ cu care a sesizat Curtea nu indica sursa de finantare, asa cum prevede art. 138 alin. (5) din Constitutie: "nicio cheltuiala bugetara nu poate fi aprobata fara stabilirea sursei de finantare".

USR a invocat si încalcare a prevederilor constitutionale referitoare la desfasurarea procedurii parlamentare de adoptare a legilor, în conditiile în care actul normativ a fost adoptat cu doua zile înainte sa expire termenul stabilit pentru depunerea amendamentelor.

În plus, în sesizare se arata ca, fata de marirea de o patrime din diferenta care s-a acordat, începând cu luna august 2022, tuturor bugetarilor, Camera Deputatilor (decizionala) a introdus un amendament prin care, începând cu 1 noiembrie 2022, prin exceptie de la restul angajatilor la stat, bugetarii din Anexa nr. IX, lit. C din Legea salarizarii 153/2017 beneficiaza de o noua majorare separata. Astfel, personalului platit din fonduri publice, prevazut la anexa IX, care se refera la functiile de demnitate publica alese din cadrul organelor autoritatii publice locale, i se stabileste cuantumul brut al indemnizatiei prin înmultirea coeficientului prevazut de legea cadru nr. 153/2017 cu salariul minim brut pe tara garantat în plata, stabilit pentru anul 2021.

Sesizarea mai arata ca amendamentul separat pentru majorarea salariilor primarilor si sefilor de consilii judetene a fost motivat prin faptul ca salarizarea personalului din cadrul primariilor se limiteaza la nivelul indemnizatiei de viceprimar. Ca atare, ar fi necesara majorarea acestei indemnizatii, pentru a putea majora si salariile personalului din cadrul aparatelor de lucru al primariilor, conform www.cdep.ro.

Potrivit Legii nr. 24/2000 privind normele de tehnica legislativa pentru elaborarea actelor normative, orice propunere legislativa trebuie însotita, în expunerea de motive, de o sectiune privind impactul financiar asupra bugetului general consolidat pe termen scurt si lung. Or, prevederile cu privire la cresterile salariale ale demnitarilor locali alesi nu contin evaluarea impactului si indicarea sursei de finantare, care ar fi fost obligatorii, se mai arata în sesizarea de neconstitutionalitate.

Initiatorii sesizarii mai motiveaza ca, în data de 27 septembrie 2022, legea în discutie a fost adoptata cu nerespectarea termenelor stabilite si cu încalcare a dreptului deputatilor care nu fac parte din comisiile de raport de a depune amendamente. A fost, astfel, încalcat principiul legalitatii cu încalcare a normelor constitutionale prevazute la art. 76, alineat 3 din Constitutie: "La cererea Guvernului sau din proprie initiativa, Parlamentul poate adopta proiecte de legi sau propuneri legislative cu procedura de urgenta, stabilita potrivit regulamentului fiecarei Camere.". De asemenea, regulamentul Camerei Deputatilor prevede, la art. 66, ca deputatii care nu fac parte din comisia sesizata în fond, precum si Guvernul vor putea depune amendamente într-un termen ce nu poate fi mai mic de jumatate din termenul pe care comisia sesizata în fond îl are pentru predarea raportului de la anuntarea în plenul Camerei a proiectului de lege sau a propunerii legislative, se mai arata în sesizarea USR.

USR a mai sesizat Curtea Constitutională pe un subiect similar în iunie 2022, când, prin Proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Legii-cadru nr.153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, urma ca indemnizațiile tuturor demnitarilor să fie majorate. USR a invocat atunci, între altele, încălcarea principiului bicameralismului. Curtea s-a pronunțat la 21 septembrie, acceptând sesizarea USR, și constatând că la nivelul Camerei decizionale au fost operate mai multe modificări față de forma adoptată de Camera de reflecție, conform www.ccr.ro.

Jurisprudența CCR în privința altor sesizări de neconstituționalitate similare

Cu privire la precizarea sursei de finanțare, în Decizia Curții nr. 643 din 24 septembrie 2020, se arată că neîndeplinirea obligației solicitării fișei financiare conduce, în mod firesc, la concluzia că la adoptarea legii s-a avut în vedere o sursă de finanțare generală și lipsită de un caracter obiectiv și real, astfel că au fost încălcate prevederile constituționale cuprinse în art.138 alin. (5) referitoare la stabilirea sursei de finanțare. Ca atare, cheltuielile preconizate prin textele de lege criticate grevează asupra bugetului de stat, iar adoptarea lor ar fi posibilă doar după stabilirea sursei de finanțare în condițiile Legii fundamentale.

Neîndeplinirea obligației inițiatorilor legii de a solicita Guvernului fișa financiară, conform art.138 alin. (5) din Constituție conduce la concluzia că între Parlament și Guvern nu a existat un dialog real cu prilejul adoptării legii supuse controlului, iar Parlamentul a decis asupra majorării unor cheltuieli bugetare întemeindu-se pe o sursă de finanțare lipsită de un caracter obiectiv și efectiv, se mai arată în decizia citată, conform <https://www.ccr.ro/>.

Referitor la principiul legalității, Curtea a constatat, în Decizia nr. 261 din 5 mai 2022, că principiul legalității, prevăzut de dispozițiile art.1 alin. (5) din Constituție, impune ca atât exigențele de ordin procedural, cât și cele de ordin substanțial să fie respectate în cadrul legiferării. Regulile referitoare la fondul reglementărilor, procedurile de urmat, inclusiv solicitarea de avize de la instituțiile prevăzute de lege nu sunt în sine scopuri în sine, ci mijloace, instrumente pentru asigurarea dezideratului calității legii, o lege care să slujească cetățenilor, iar nu să creeze insecuritate juridică, motivează Curtea Constituțională.

În Decizia nr. 408 din 21 septembrie 2022, Curtea a reiterat că, de-a lungul timpului, în jurisprudența sa, aceasta a stabilit două criterii esențiale pentru a se determina cazurile în care, prin procedura parlamentară, se încalcă principiul bicameralismului: pe de o parte, existența unor deosebiri majore de conținut juridic între formele adoptate de cele două Camere ale Parlamentului și, pe de altă parte, existența unei configurații semnificativ diferite între formele adoptate de cele două Camere ale Parlamentului. Întrunirea celor două criterii este de natură a afecta principiul care guvernează activitatea de legiferare a Parlamentului, plasând pe o poziție privilegiată Camera decizională, cu eliminarea, în fapt, a primei Camere sesizate din procesul legislativ.